

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОБЛАСНИЙ КОЛЕДЖ „КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА” ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ “ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ” ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ПОЛТАВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ІМ. М.В. ОСТРОГРАДСЬКОГО

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА**

**INTERNATIONAL CENTRE CORPORATIVE MANAGEMENT
(м. ВІДЕНЬ, АВСТРІЯ)**

**WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY
(м. БИДГОЩ, ПОЛЬЩА)**

**REGIONALNY OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI, WOM” W BIELSKU-
BIAŁEJ (BIELSKO-BIAŁA, POLSKA)**

**UCZELNIA NAUK SPOŁECZNYCH
(м. ЛОДЗЬ, ПОЛЬЩА)**

**ХРИСТІЯНСЬКА ТЕОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ У ВАРШАВІ
(м. ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)**

МАТЕРІАЛИ

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**„АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ:
ТВОРЧІСТЬ, МАЙСТЕРНІСТЬ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ”**

**17 березня 2023 року
Кременчук**

УДК 330.124:37013

ББК 74.58

Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, (Обласний коледж „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка” Полтавської обласної ради 17 березня 2023 р.) / [редактор-упорядник: Т. В. Кулікова] Кременчук : Методичний кабінет, 2023. 692 с.

У збірнику містяться тези, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію „Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм“. Висвітлюються актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства. Подається опис інноваційних освітніх технологій та розкриваються закономірності й особливості підготовки педагогічних кадрів.

Матеріали будуть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Деньга Н. М. – кандидат педагогічних наук, заступник директора Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради.

Кулікова Т. В. – кандидат філологічних наук, доцент, методист Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради (редактор випуску).

Малюк Ю. В. – заслужений вчитель України, заступник директора Наукового ліцею „Політ“ при Обласному коледжі „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради.

Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (ДНУ у сфері управління МОН України). Посвідчення № 422 від 30.09.2022.

За достовірність фактів, дат, найменувань, прізвищ, цифрових даних, за орфографічне, пунктуаційне, стилістичне оформлення **відповідають автори публікацій**. Матеріали друкуються за авторськими варіантами.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С. Макаренка (протокол № 7 від 13.03.2023 р.).

УДК 330.124:37013

ББК 74.58

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ.....	16
Василенко О. О., Курок В. П. Формування екологічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій в контексті сталого розвитку.....	16
Барда С. І. Формування м'яких навичок у здобувачів освіти у контексті професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи.....	18
Химан Г. П., Курок В. П. Арттерапевтичні знання та вміння як складники арттерапевтичної компетентності психологів.....	21
Надточій М. С., Зарицька В. В. Феномен прокрастинації у сучасної студентської молоді.....	24
Марченко С. С. Підготовка майбутніх учителів у галузі застосування інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності.....	28
Радчук М. О., Леонова В. І. Соціально-психологічні особливості культурно-дозвіллевої діяльності підлітків	30
Яценко Т. В., Богомаз М. А. Особливості формування емпатійних здібностей у здобувачів вищої освіти під час війни.....	34
Бережна С. І. Формування безпекової компетентності здобувачів освіти в умовах воєнного часу.....	36
Болотіна М. П., Ткаченко Л. В. Використання нестандартних завдань на уроках математики в початковій школі для стимулювання пізнавальних інтересів школярів в умовах реалізації концепції НУШ	39
Солодовникова Л. Г. Психолого-педагогічні фактори професійного самовдосконалення викладача	41
Пищик О. В. Гармонійний розвиток особистості в соціокультурному просторі закладу освіти	46
Олійник І. О. Критерії, показники та рівні часової компетентності майбутніх учителів початкових класів... ..	51
Ковтун О. В. Мотиваційне забезпечення студентів до вивчення англійської мови під час дистанційного навчання	54
Дегтярьова М. О., Федорова О. В. Особливості використання методу навчання у співпраці на уроках англійської мови.....	56
Московець Л. П. Психологічне благополуччя педагогів та дітей в умовах війни.....	60
Хаян М. О., Московець Л. П. Схильність до помсти як різновид агресивної поведінки	64

Филипюк Д. О. Огляд напрямів удосконалення професійної підготовки майбутніх медичних сестер у закордонних джерелах.....	66
Коваль М. І. Зміст і структура соціокультурної компетентності у педагогічній діяльності.....	69
Ткач Л. В. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з харчових технологій у результатах педагогічного експерименту.....	72
Влох О. Г., Яценко Т. В. Особливості формування особистісних цінностей у юнаків та дівчат під час воєнних дій.....	75
Штепа О. О., Коваленко С. В. Окремі аспекти застосування семінарських занять під час вивчення суспільствознавчих та філософських дисциплін у закладах вищої освіти	78
Гаврілова О. М., Олійник І. О. Імідж сучасного вчителя.....	82
Клецова О. Т., Беспарточна О. І. Формування медіакомпетентності у майбутніх педагогів вищої школи	86
Рассохіна О. В., Халява А. Ю. Психологічні особливості спілкування дошкільників з дорослими.....	89
Коваленко В. Т. Взаємодія тріади композитор – виконавець – слухач перетворює музику на мистецтво	92
Бойко Т. О., Хомюк Н. В. Формування екологічної компетентності учнів молодших класів під час екскурсій на природі.....	94
Середа Я. М., Олійник І. О. Дослідження емоційного інтелекту вчителів початкової школи	98
Кропивка К. О. Теоретичні аспекти розвитку музичного слуху у дітей як запорука гармонійно розвиненої особистості	101

СЕКЦІЯ 2. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ МЕТОДИК ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ..... 104

Алексєєва Т. М., Литвиненко К. Д. Веб-квест як ефективна форма навчально-виховної роботи в умовах дистанційного навчання... ..	104
Шкляєва Г. О. Вільний вибір діяльності як важлива умова розвитку творчих здібностей особистості дитини	108
Лихман М. С. Скрайбінг на уроках географії. Варіанти офлайн і онлайн	111
Коваленко О. В., Випирайло І. В. ЛЕГО-конструювання як метод формування сенсорних компетентностей дітей дошкільного віку	117
Цибулько А. О. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку у закладах дошкільної освіти	121
Брусенко М. М. Викладання історії під час дистанційного навчання.....	124

Макарова Н. О. Вебквест технологія як дидактичний засіб формування іншомовної комунікативної компетентності.....	129
Ворник М. М., Рибачук Ю. Л., Федорова О. В. Icebreakers in class management.....	132
Бабічева М. Г., Степенко О. Г., Федорова О. В. Засоби формування іншомовної соціокультурної компетентності учнів ЗЗСО.....	136
Селікова Я. С. Практична підготовка здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта у період карантинного/воєнного станів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	141
Курок Р. О. Технологічні особливості створення дистанційних спецкурсів у системі післядипломної освіти педагогічних працівників.....	144
Рак В. С., Яценко Т. В. Особливості сприймання і розуміння дошкільниками емоційних станів інших людей	147
Музика А. А. Мнемотехніка як ігрова технологія у навчальній діяльності дітей	150
Бірюкова С. О. Інтерактивна відеолекція як форма навчання з використанням дистанційних технологій	153
Багро Д. В., Яценко Т. В. Комп'ютерні ігри як засіб розвитку пізнавальних процесів у дошкільників	157
Білоконь Т. М., Саврій Ю. Ф. Цінність культурно-гігієнічних навичок у зміцненні здоров'я дитини молодшого дошкільного віку	161
Ярмольчук Я. В., Яценко Т. В. Особливості формування адекватної самооцінки дітей дошкільного віку	165
Грицак О. О., Непорада І. М. Формування установки на здоровий і безпечний спосіб життя молодших школярів при вивченні інтегрованого курсу „Я досліджую світ”	168
Козловська Н. В. Персональний вебсайт як засіб самореалізації викладача в умовах сучасного освітнього процесу.....	172
Музиченко В. О., Непорада І. М. Розвиток критичного мислення молодших школярів на уроках інтегрованого курсу „Я досліджую світ”	174
Шевченко А. П., Непорада І. М. Інтегроване навчання в НУШ.....	177
Кирилюк В. О., Непорада І. М. Самовиховання у системі підготовки майбутнього вчителя.....	182
Рудчик Н. С., Хомюк Н. В. Психолого-педагогічне значення гри в процесі навчання природознавства учнів на уроках ЯДС	186
Олійник А. П., Коваль Н. М. Формування професійних компетентностей майбутнього вчителя початкової освіти в умовах дистанційного (змішаного) навчання... ..	190

Сугоняко Д. В., Шевель Б. О. Peculiarities of forming the professional competence of bachelors in heat and power engineering at the university	194
Савченко О. А., Тарасенко В. Р., Тарасенко О. В. Впровадження інтерактивних методів навчання під час вивчення навчальних дисциплін філологічного спрямування у закладах вищої освіти	196
Брила Є. В., Яценко Т. В. Педагогічна пісочниця як засіб розвитку дошкільника	199
Махинько В. Г. Організаційно-педагогічні засади формування екологічної культури студентів в умовах педагогічного коледжу.....	201
Карнаух І. П. Сучасні методи розвитку мовлення з допомогою художніх творів.....	205
Яворська А. О., Яценко Т. В. Психолого - педагогічні умови подолання кризи трьох років у дітей раннього віку	208
Птиць З. О., Сеньовська Н. Л. Використання смарт-технологій в навчанні	210
Северіна Т. М. Edutainment in teaching foreign vocabulary and grammar in high school.....	215
Фененко А. В. Інноваційні підходи до формування спеціальних компетентностей при вивченні основ логопедії.....	218
Василенко Д. В., Яценко Т. В. Формування структурних компонентів самосвідомості в дитинстві	223
Цисар М. Д., Стешенко В. В. Використання ТРВЗ у роботі з дітьми дошкільного віку	225
Здробілко К. В., Слюсарук-Літвін С. С. Використання технології „Логіки світу” для розвитку логічного мислення дітей молодшого дошкільного віку	229
Карапузова Н. Д., Власенко Н. М. Технологія навчання молодших школярів розв’язування компетентісно зорієнтованих задач.....	233
Мацько В. В. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку через нетрадиційні форми образотворчої діяльності.....	235
Мартинів О. М., Бенцак Р. Н., Шукатка О. В. Культурологічний підхід у збереженні здоров’я майбутніх фахівців	239
Любченко І. І., Кучай А. І. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів... ..	241
Кленько А. С., Лісневська Н. В. Важливість застосування здоров’язбережувальних технологій у закладі дошкільної освіти з метою збереження і зміцнення психічного здоров’я дітей дошкільного віку	248
Єрошко Г. М., Лісневська Н. В. Стан психічного здоров’я дітей дошкільного віку в сучасних стресових умовах та шляхи його покращення	251

Кравченко М. В., Михайленко Л. В. Навчання дітей старшого шкільного віку за умов розпорошеної уваги – особливості сьогодення	256
Скомаровська А. М., Олійник І. О. Рекомендації вчителям початкової школи по застосуванню технологій розвитку критичного мислення... ..	260
Сердюк М. А., Годзь Т. О. Українське народно-декоративне мистецтво як засіб формування національної свідомості учнів.....	262
Телятник А. С., Остапко Л. О. Гендерне виховання дітей дошкільного віку засобами ігрової діяльності	266
Третяченко Д. О., Михайленко Н. В. Ранкова зустріч як інноваційна форма освітнього процесу початкової школи	268
Рудавська І. С., Літченко О. Д. Художнє конструювання з декоративного дроту в закладі дошкільної освіти	272
Пізня Г. В. Роль інтегрованих занять з фахових дисциплін у підготовці сучасних вчителів з дошкільної освіти	276
Бородата А. Є., Олійник І. О. Особливості формування здорового способу життя в учнів початкової школи.....	281
Маркіна В. В. інноваційні технології як складова освітнього середовища сучасного закладу освіти	285
Волосевич В. С., Болотіна М. П. Використання нестандартних завдань на уроках математики в початковій школі для стимулювання розвитку творчого мислення школярів в умовах концепції НУШ... ..	289
Івко О. С., Кац О. А. Розвиток навичок говоріння учнів початкових класів на уроках англійської мови	292
Тройніна С. О., Гребенюк К. В. Художня обробка паперу як засіб розвитку творчих здібностей молодших школярів	295
Носкіна Л. М. Виховання доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку засобом народної казки в умовах закладу дошкільної освіти	297
Носкіна Л. М. Розвиток словесно-логічного мислення дітей старшого дошкільного віку у процесі читання художньої літератури	301
Носкіна Л. М., Малікова Л. В. Формування творчої активності дітей старшого дошкільного віку у процесі ознайомлення з художньою керамікою	304
Пристауп В. В. Формування у старших дошкільників екологічної свідомості засобом гри.....	309
Прокопенко І. Г., Тройніна С. О. Особливості використання інтерактивних методів і форм навчання на уроках дизайну і технологій в початковій школі	312
Морщ В. О., Морщ Д. О., Харламова Л. Д. Реалізація навчальної проєктної діяльності. Іт-проєкт „Телеграм-бот для розкладу занять”	316

Орлова А. О., Мацько В. В. Розвиток творчих можливостей дітей у процесі роботи в техніці оригамі	318
Білоус С. Л., Гулько О. М. Використання мультимедійних технологій як важлива передумова успішного засвоєння молодшими школярами навчального матеріалу	320
Ковтун К. В., Барда С. І. Психолого-педагогічна сутність професійного самовизначення.....	324
Мукоїд Я. О., Школьнік О. О., Роль символіки декоративного мистецтва у формуванні особистості свідомих патріотів батьківщини.....	327
Духновська О. О., Гулько О. М. Особливості естетичного виховання в шкільному віці	331
Мороз О. В., Гулько О. М. Особливості розвитку пізнавальної активності школярів на уроках мистецтва.....	335
Мостова В. В., Школьнік О. О. Козацька тема в образотворчому мистецтві	338
Горобець Є. А., Школьнік О. О. Методика ознайомлення школярів із техніками подільської вишивки.....	343
Оніщук О. В., Кузнєцова Д. В. Музичне сприйняття та його вплив на загальнокультурний розвиток дітей шкільного віку	347
Помилуйко А. Ф., Школьнік О. О. особливості сугестивних і терапевтичних художньо-педагогічних технологій навчання... ..	352
Трибунська В. П., Школьнік О. О. Нетрадиційні методи художнього виховання як засіб формування творчої особистості школяра.....	356
Вільхова Я. В., Тройніна С. О. Розвиток творчої уяви молодших школярів в системі формування творчої особистості	360
Терно А. О., Вітко Т. М. використання ігрових технологій на уроках інтегрованого курсу „Я досліджую світ”	363
Манюненко А. В., Тройніна С. О. Розвиток творчої активності молодших школярів під час роботи з природним матеріалом... ..	367
Максименко В. О., Барда С. І. Вплив сім'ї на соціально-психологічну адаптацію підлітка.....	371
Савченко Л., Тимошко Г. М. Особливості розвитку лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти в умовах реформування галузі	375
Морозова О. В. Обґрунтування вибору об'єкта праці в процесі виготовлення м'якої іграшки на уроках трудового навчання.....	379
СЕКЦІЯ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВІСТИКИ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	383

Малюк Ю. В., Державність української мови – на часі: історія, стан, досвід	383
Верба Д. О., Пономаренко О. О. The main characteristics of O. Henry's idiosyle	392
Seyid V. M. Analysis of onomastic units in the cognitive-functional aspect	394
Плоха С. С., Пономаренко О. О. Integrated analysis of English language trade names	398
Щербак Д. В., Яценко Т. В. Мовленнєва готовність старших дошкільників до навчання в школі	401
Omelchenko J. The influence of language on brain development: <i>myth or reality?</i>	404
Омельченко Ю. В., Молошна Б. О. Вплив вивчення англійської мови у початковій школі на розвиток мозку учнів	407
Скрипник Н. І., Нагорна О. В. Граматична компетентність як показник рівня комунікативно-мовленнєвої підготовки сучасних здобувачів освіти	410
Серго Д. А., Бірюкова С. О. Вираження мотиву надії в сучасній поезії про війну засобами дієслівних форм майбутнього часу	414
Кірічек І. Ю. Есей як інструмент розвитку письменницьких навичок... ..	419
Лашина О. М., Лашина С. С. Паремії на позначення класових суперечностей між багатими і бідними	422
Панасенко А.В., Кузнецова Г.П. Сутність методичної системи формування лексичної англомовної компетентності майбутніх фахівців із фінансів, банківської справи та страхування... ..	426
Кузнецова Г.П. Система вправ і завдань із формування фонетичної компетентності майбутніх учителів української словесності: методологічний аспект... ..	430
Герасименко К.О., Діброва О.В. Удосконалення техніки читання молодших школярів	435
Гапула О.С., Діброва О.В. Використання ігрових форм навчання на уроках української мови	439
Дон Я.В., Діброва О.В. Впровадження інтерактивних технологій на уроках української мови	443
Малець А.О., Кулікова Т. В. Емоційно-видільна функція кольористичної лексики у поезії Василя Симоненка... ..	445
Вовченко К.Ю., Коробко Ю.В. Інтегровані заняття, як ефективний засіб мовленнєвого розвитку дошкільника	448
СЕКЦІЯ 4. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	451

Кудряшова Т. І. Практична підготовка майбутніх учителів початкових класів під час уроків фізичної культури в сучасних умовах	451
В'юник І., Кудряшова Т. І. Спеціальна витривалість і методика її розвитку у боксерів.....	455
Раковська А. В., Кудряшова Т. І. Критерії оцінки морфологічних ознак показників та функціональної системи енергозабезпечення дітей, що займаються легкою атлетикою.....	459
Алексєєва Т. М., Мартинова Ю. В. Застосування природних об'єктів кременчуцького району для розробки туристичних походів і краєзнавчих екскурсій зі школярами.....	463
Кравченко І., Немцева Н. А. Пріоритетність фізичного виховання у спектрі напрямків сучасної дошкільної освіти в Україні	467
Гевчук І. Р., Рефель В. І. Вплив фізичного виховання на службову діяльність офіцера-прикордонника.....	470
Карabanов Є. О., Картошкіна Н. О., Ступак М. В. Аналіз стандартів фізичного виховання та спорту України та країн Європейського Союзу	473
Рижук А. Р., Бабич О. О. Професійна підготовка вчителів дошкільної освіти до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку	475
Мандрико О. В. Здоров'язбережувальні технології у практичній роботі учителя фізичної культури.....	478
Галак Н. Ю. Доцільність використання координаційної драбинки в роботі з дошкільниками	481
Дудка Є. Ю., Карabanов Є. О. Загальна характеристика витривалості і методика її розвитку.....	484
Шаляпіна І. В., Козуліна Д. Є. Формування здорового способу життя студентської молоді	488
Шаляпіна І. В., Бочкарьова О. О. Фізичний розвиток дітей дошкільного віку з використанням степ-сходинок	491
Прокопенко Ю. С. Специфіка занять лікувальною фізичною культурою при порушеннях зору у студентів... ..	494
Осіпов В. М. Кінезіологічний підхід до корекції нейроортопедичних дисфункцій у дітей та дорослих.....	497
Прокопенко Ю. С., Білаш Є. В., Запорожець Д. В. Упровадження фітнес-інновацій та онлайн-інструментів для формування здоров'язбережувальної компетентності на уроках фізичної культури	503
Массик А. О., Павлишин О. Ф. Проблеми та ставлення студентської молоді до занять з фізичного виховання в умовах дистанційного навчання.....	506
Ільків Х. П., Павлишин О. Ф. Важливість фізичного виховання студентської молоді та шляхи мотивації до занять фізичною культурою та спортом	509

Рефель В. І., Дзюба М. В. Вдосконалення фізичної підготовки у курсантів Національної академії державної прикордонної служби України	513
П'ятигора Л. С., Карабанов Є. О. Теоретико-методологічні засади фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку засобами рухів і музики.....	519
Михайлик Ю. О., Філіпов Є. В. Вплив оцінювання на успішність і мотивацію учнів у фізичній культурі.....	521
Синенко А. В., Рефель В. І. Фізичне виховання та спорт в контексті сучасної освіти.....	525
Бровата О. Б. Болдеринг як засіб підвищення рухової активності дошкільнят	528
Радченко О. В. Сучасні методи та засоби організації уроку фізичної культури за стандартами нової української школи	535
Глинянчук К. В., Філіпов Є. В. Вплив фізичного розвитку на особливості підготовки плавання в ході багаторічного тренувального процесу.....	538
Келебердян Я.М., Карабанов Є.О. Методика розвитку координаційних здібностей учнів 5-7 класів.....	542
Кубрак С. І. Гирьовий спорт в системі фізичного виховання учнів	546

СЕКЦІЯ 5. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ .....

Кондратенко Т. В. Microsoft office Excel у формуванні економічної компетентності здобувачів освіти.....	549
Харламова Л. Д., Малиновська В. О. Особливості викладання математики та інформатики у фаховому коледжі.....	552
Супрун Д. І., Лисенко Т. І. Система автоматизованої перевірки правильності розв'язання задач з програмування.....	555
Іванова Н. А. Використання онлайн-навчальних матеріалів: сучасні методики та технології нової української школи. Проектна діяльність в початковій школі.....	560
Василенко Є. С., Шакотько В. В. До питань вивчення теми „Інформація та інформаційні процеси” в початковій школі.....	563

СЕКЦІЯ 6. НАУКИ ПРО ОСВІТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ .....

Москалик Г. Ф. Філософські засади програми трансформації „Освіта 4.0: український світанок”	569
Деньга Н. М. Формування цифрової компетентності молодших школярів на уроках математики в початковій школі	571

Ситюк Р.О. Домашнє (сімейне) навчання за кордоном як прояв тенденцій розвитку освіти у інформаційному суспільстві.....	574
Ситюк Ю.В. Розвиток та формування адаптаційних можливостей здобувачів початкової школи в інформаційному суспільстві.....	578
Петрова Н.І. Особливості формування інформаційно-освітнього простору у сільському закладі освіти	582

СЕКЦІЯ 7. СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВИТИ НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ.....586

Бондаренко А. С., Кулікова Т. В. Фразеологічні одиниці, що характеризують психологічний стан людини на прикладі повісті „День усіх білок” Ірени Карпи	586
Чуб Я. О., Кулікова Т. В. Науково-лінгвістичні засади вивчення фразеологічної одиниці в етнолінгвістичному аспекті	588
Горюха В. А., Лисенко Т. І. Використання доповненої реальності в навчанні	591
Сукачов О. В. З досвіду роботи з учнями – членами МАН України.....	595
Маковецька В. В., Караганова О. А. Історична спадковість використання символіки періоду козацтва та визвольних змагань початку ХХ ст. У знаках військових підрозділів та частин ЗСУ на Полтавщині	598
Каменський В. Г., Ткачук К. А. Соціально-захисні відносини внутрішньо переміщених осіб на Полтавщині.....	602
Бевзюк М. С. Основні форми та методи взаємодії вихователів з батьками дітей з особливими освітніми потребами	606
Максимович О. М., Курок В. П. Інклюзивна підготовка майбутніх майстрів виробничого навчання автотранспортного профілю в коледжах.....	611
Міхно М. Г., Іваненко Т. І. Впровадження практики корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в Україні	613
Шаповал П. О., Крот В. О. Культурно-просвітницька діяльність Олександра Кониського	615
Сеньків К. В. Особливості розвитку дитячого голосу у молодшому шкільному віці	618
Ковальчук Н. П., Крот В. О. Релігійно-філософські погляди Івана Огієнка	619
Шара К. А., Савченко Т. О. Палітра сучасної українки Олі Кольорово.	622
Бондаренко А. С., Шаповал О. Г. Символіка семантики прізвищ головних героїв роману Василя Барки „Жовтий князь“	627

СЕКЦІЯ 8. НООСФЕРА ВЕРНАДСЬКОГО, СУЧАСНА ОСВИТА І

НАУКА: ПІД ЧАС ВИПРОБУВАНЬ І НАДАЛІ.....	631
Вознюк О. В. Еноменологічні інструменти взаємодії людини з ноосферою та її різнобічні імплікації.....	631
Моргун В. Ф. Ноосферно-топологічна мотивація діяльності особистості	634
Москалик Г. Ф. Вплив ідей і постаті В. І. Вернадського на вектори реформування освіти в Україні.....	638
Осадченко І. І. Аспекти ноосферної концептуалізації Материнської школи.....	643
Піддячий В. М. Розвиток особистості фахівця ХХІ століття на основі гуманістичних ідей В. І. Вернадського: гнучкі ноосферні навички.....	647
Піддячий М. І. Безпековий рівень особистості та суспільства: життя і праця, освіта і наука... ..	651
Рибалка В. В. Ноосферна парадигма розвитку гуманітарних наук і освіти у світлі ідей В. І. Вернадського та його послідовників і драматичні реалії історичного поступу цивілізації у ХХІ столітті	654
<u>Самодрин А. П.</u> Космос, біосфера та ноосфера Вернадського: ціннісно-сміслові орієнтири розвитку освіти на переломі наукової думки.....	658
Шилов Ю. О. Вчення В. І. Вернадського – основа ноосферної теорії історії	663
Шакотько В. В. Морально-ноосферні основи трансформації змісту підготовки майбутнього вчителя інформатики.....	665

СЕКЦІЯ 2. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ МЕТОДИК ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Коваленко О. В.,

*доцент, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри дошкільної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ*

Випирайло І. В.,

*здобувач
спеціальності 012 Дошкільна освіта
рівня вищої освіти другого (магістерського)
освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта
Київського університету
імені Бориса Грінченка
м. Київ*

ЛЕГО-КОНСТРУЮВАННЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ СЕНСОРНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасний етап розвитку дошкільної освіти характеризується пошуком підходів у педагогічній теорії та практиці, що обумовлює необхідність систематичного оновлення форм організації, методів і змісту освітньої взаємодії з дітьми. У Державному стандарті дошкільної освіти (БКДО-2021), проекті Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку та ін. документах зазначено, що особливої уваги потребує розвиток дитини як *особистості, яка формується*, одержання нею уявлень про оточуючий світ, а це можливе за умови розвитку у неї органів чуття, що є підґрунтям сенсорного виховання.

Сенсорний розвиток вважають основою загального розумового розвитку дитини. Від того, як педагог розуміє механізми та закономірності перцептивного розвитку дитини, залежить напрям, відбір змісту, методів і засобів освітньої взаємодії з дітьми.

На першому етапі ми опрацювали дефінітивну характеристику основних понять дослідження. Сенсорний (від лат. *sensus* — відчуття) — чуттєвий, пов'язаний з відображенням дійсності за допомогою відчуттів і сприймань. Психофізіологічний механізм сенсорності виявляється в так званому

сенсорному умовному рефлексі — відповіді на вплив умовного подразника — зміні чутливості. Як сенсорний подразник можуть виступати матеріальна річ чи явище, а також слово. Враховуючи важливість сенсорного пізнання для оптимального орієнтування людини в природному й соціальному середовищі, суспільство здійснює сенсорне виховання дошкільників [2, с.301].

„Сенсорика” - це чуттєве пізнання об'єктивної дійсності за допомогою відчуттів і сприймань [5, с.271].

Термін „компетентність” у Державному стандарті дошкільної освіти (БКДО-2021) трактується як освітній результат – це система взаємопов'язаних компонентів фізичного, психічного, соціального, духовного розвитку особистості дитини, що визначаються через: емоційне-ціннісне ставлення; сформованість знань; здатність та навички до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності [4, с.11].

У Державному стандарті дошкільної освіти (БКДО-2021) зазначено, що сенсорно-пізнавальна компетентність забезпечує процес пізнання (сприйняття) дитиною довколишнього світу засобами сенсорної системи (зір, слух, нюх, дотик, смак). Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична компетентність – це здатність дитини використовувати власну сенсорну систему в процесі логіко-математичної й дослідницької діяльності. Результатом її сформованості на момент завершення дошкільної освіти є наявність пізнавальної мотивації, базису логіко-математичних, дослідницьких знань, набутих дитиною умінь та навичок (аналізу, порівняння, узагальнення, здійснення самоконтролю), пізнавальний досвід, що накопичується і використовується в різних видах дитячої діяльності [4, с.23].

За переконанням О. Косенчук, І. Новік, О. Венгловської, Л. Куземко та ін. до стратегічних завдань освітнього процесу у освітньому напрямі „Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі” належать: реалізація ідеї пізнавального розвитку дитячої особистості на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого, інтегрованого підходів; формування ключових компетентностей дитини: предметно-практичної й технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької; забезпечення зв'язку між цінностями дошкільної освіти змістом освітнього напрямку „Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі”, процесом формування досвіду дитини в різних видах діяльності з орієнтуванням на результат сформованої компетентності [4, с.22].

Питання формування сенсорно-пізнавальної компетенції дітей раннього і дошкільного віку у різних аспектах відображена в працях таких науковців, як: Г. Беленька, О. Безсонова, А. Богуш, О. Брежнєва, Н. Гавриш, Н. Голота, Л. Зайцева, О. Коваленко, О. Кононко, О. Кочерга, К. Крутій, М. Машовець, С.

Ладивір, Т. Піроженко, О. Проскура, Т. Степанова, О. Фунтікова, К. Щербакова та ін.

Оскільки предметом дослідження є ЛЕГО-конструювання як метод формування сенсорних компетентностей дітей дошкільного віку, то на другому етапі нашої роботи нами більш детально було опрацьоване саме це питання.

Спершу ми розібрались у історії створення та розповсюдження у світі конструктора ЛЕГО, його видах та матеріалах виготовлення. Неабияка різноманітність видів і матеріалів конструктора ЛЕГО, тривале, понад 65 років (з 1958 р.) успішне використання та розповсюдження цього конструктора у різних країнах світу, створення Міжнародної фундації ЛЕГО тощо, свідчить про позитивний вплив використання конструктора для виховання і розвитку дітей різного віку. Заслуговує на увагу, що у 2010 р. Україна стала п'ятою державою у світі, що приєдналася до Програми проекту „Сприяння освіті” після підписання Меморандуму про взаєморозуміння між МОН України та фондом the LEGO Foundation (королівство Данія). Метою проекту є сприяння розвитку якості освіти через всебічний розвиток дитини, зокрема компетентностей, необхідних для навчання упродовж життя та становлення педагога-фасилітатора, який прагне відійти від педагогіки копіювання, шаблонування, практики однієї правильної відповіді та нав'язування свого бачення дитині. В основу взаємодії дорослого і дитини покладено підхід „навчання через гру”. В рамках проекту фундацією ЛЕГО вже зроблено і робиться дуже багато: забезпечення дошкільних закладів наборами конструкторів, проведення семінарів, вебінарів тощо з метою навчання педагогів, організація виставок, оглядів тощо. Окрім того, на сьогодні кількома групами авторів створена низка парціальних програм для закладів дошкільної освіти з використання зазначено виду конструктора: „ЛЕГО-конструювання”, „Освіта і піклування”, „Безмежний світ гри з LEGO”, „Інтелектуальна мозаїка”, „Творці майбутнього” та ін. [1; 3; 6; 7].

Наш аналіз програм та рекомендацій до них дає підстави зробити такі висновки, цитуючи авторів: інтелектуальна гра - це особливий вид ігрової діяльності, участь у якій сприяє розвитку розумових здібностей та виникненню в неї інтелектуальних почуттів пов'язаних з потребою в пізнанні та розв'язанням різного роду мисленнєвих завдань. Саме в інтелектуальних іграх успіх досягається завдяки мислительним здібностям дитини та її розуму у ході ігор відбувається розвиток уваги, мислення, пам'яті, сприймання, відчуттів, уваги. Інтелектуальні ігри сприяють формуванню позитивних якостей характеру: сміливості, ініціативи, винахідливості, правильної оцінки своїх можливостей [3].

О. Брежнева, М. Машовець, О. Безсонова та ін. зазначають, що ЛЕГО-конструювання спрямоване на розвиток у дитини дошкільного віку інтелектуальних, творчих здібностей; стимулювання інтересу та бажання до навчання, до знань, дієвий фактор впливу на віру в себе, у свої можливості. Використання конструктора ЛЕГО в освітньому процесі дозволяє підвищити рівень комунікативної компетентності дітей, утримувати інтерес, створює умови для підвищення емоційного ставлення до змісту навчального матеріалу, забезпечує його доступність і усвідомленість [4, с.26]. О. Шаран, В. Шаран, М. Стецьків з досвіду роботи стверджують, що за допомогою ЛЕГО-конструктора легко втілюється у життя принцип „навчання через гру”, зокрема, формування елементарних математичних уявлень дошкільників реалізується набагато ефективніше [7, с.52].

На третьому етапі нашої роботи ми виокремили деякі прийоми послідовності навчання конструюванню з геометричних фігур, які можна використовувати у роботі з ЛЕГО-конструктором: 1) накладання: а) на кольорову схему; б) на контурну схему; 2) викладання за аналогією: а) за індивідуальним зразком; б) за демонстраційним зразком; 3) викладання по пам'яті; 4) викладання за задумом [3].

Наше дослідження триває і попереду у нас - ще багато пошуків і не менше знахідок....

ЛІТЕРАТУРА

1. Близнюк В.Ю., Борук О.П., Рома О.Ю. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації „Безмежний світ гри з ЛЕГО”. Київ. 2016. С.8-9.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / за ред. С. Головка – Київ: Либідь, 1997. – 373, [1] 301 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0009714>
3. Зданевич Л., Миськова Н. та ін. Презентація парціальної програми „Інтелектуальна мозаїка” URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IYjtbMc52k&t=3857s>
4. Косенчук О.Г., Новік І.М., Венгловська О.А., Куземко Л.В. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження: навчально – методичний посібник. Харків: 2021. С.11; 22-24; 26. URL:<https://lib.iitta.gov.ua/729029/1/ВИХОВУЄМО%20І%20РОЗВИВАЄМО.pdf>
5. Синявський В.В., Сергєєнкова О.П. Психологічний словник / за ред. Н.А. Побірченко, 2007. 336с., С. 271. URL:https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5980/3/O_Serhieienkova_IL.pdf
6. Рома О., Малевич Г., Піскова І. та ін. Презентація парціальної програми „Творці майбутнього” URL: https://www.youtube.com/watch?v=8_RPqbGwTIE
7. Шаран О.В., Шаран В.Л., Стецьків М.С. Іноваційна педагогіка. Особливості використання ЛЕГО-технології у процесі формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. В. 44. т.2. 2022р. С.51-54 с.52 URL:http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/44/part_2/10.pdf

